

Visjonsdokument for Den norske kirke 2019-2021

Sammenstilling av hørings svar

(MU: avd for menighetsutvikling, Kom: avd for kommunikasjon)

1. Gudstjenestelivet blomstrer

Forslag til ny formulering:

-Flere deltar i gudstjenesten og møter Gud i fellesskapet (Oslo)

-Menighetslivet blomster (Agder og T) + (Stav)

-Kirken er et møtested mellom Gud og mennesker (Stav)

-Flere søker et aktivt gudstjenesteliv (Kom)

Begrunnelse:

-Oslo: uttrykket «blomstrer» bryter med språket i dokumentet, og er ikke dekkende alle områdene som målsettingen omfatter.

-Stavanger: underpkt handler om mer enn gudstjenester så en bredere overskrift vil svare bedre til innholdet. For det andre bør vi vurdere om vi vil satse eksklusivt på gudstjenester eller på bredden av de hellige handlingene og kirkens tilbud om fellesskap. Vi ser tendenser til at interessen for tradisjonelle gudstjenester svekkes, mens interessen for andre kirkelige tilbud øker. Sier dette noe om hva kirkemedlemmene ønsker og har behov for? Er det en tendens vi også bør følge?

-Kom: vi stusser på ordet 'blomstre' – hva betyr dette? Altfor vagt. Vi må våge å være konkrete.

A Gudstjenesten gir et møte med det hellige, med Gud.

-Gudstjenesten gir et møte med Gud og det hellige. (Oslo)

-Gudstjenesten gir et møte med Gud. (Nidaros)

-Gudstjenesten gir et møte med Gud, og gir mennesker hjelp til kristen livstolkning. (Hamar)

-Gudstjenesta gir menneske hjelp til kristen livstolkning, og er ei kilde til livsutfalding (Møre)

Begrunnelse:

-Oslo: Forslaget åpner mer opp.

B Gudstjenesten er et åpent, deltakende og inkluderende fellesskap.

-Gudstjenesten er et åpent, deltakende og inkluderende fellesskap som gjenspeiler livet i lokalsamfunn og institusjoner. (Oslo)

-Gudstjenesta er åpen, deltakende og inkluderende. (Møre)

Begrunnelse:

-Oslo: Det er ønskelig å understreke betydningen av det stedegne i gudstjenestelivet. Det er viktig å anerkjenne et mangfoldig gudstjenesteliv.

C Gudstjenesten knytter oss til hele den verdensvide kirken.

-Gudstjenesten viser samhörighet med og henter inspirasjon fra den verdensvide kirke. (Oslo)

-Hamar og Stavanger vil stryke punktet.

-Nidaros vil sløyfe 'hele'.

Begrunnelse:

-Oslo: Uttrykket «knytter oss» gir inntrykk av vi-dem. Det er ønskelig med et språk som tydeligere uttrykker fellesskap på lik linje.

-Hamar: Dette er allerede omtalt under 'bekjennende' ovenfor. Tilknytningen til den verdensvide kirke gjelder flere punkt enn gudstjenestelivet. Derfor fint at nevnt som et overordnet punkt.

-Stavanger: Allerede godt tatt vare på, og blir for detaljert i denne sammenhengen.

Forslag fra Stavanger og Nidaros til nytt punkt vedr gudstjeneste:

-Kirken utvikler et variert gudstjenestetilbud som møter ulike gruppers behov og taler deres språk. (Stav)

Stavanger: Gode erfaringer med dette. Styrker oppslutningen, og samholdet og mangfoldet i kirken.

-Kirken søker å supplere tilbudet med differensierte gudstjenester der ulike uttrykk, former, målgrupper og tidspunkter legger til rette for en mer mangfoldig gudstjenestefeirende menighet. (Nidaros)

D Kirken har vigslor som feirer kjærligheten og ber om Guds velsignelse over samlivet.

-Kirkelige vielser formidler Guds velsignelse og feirer kjærligheten. (Stav)

Nidaros vil samle D og E i nytt punkt:

-Kirken skaper gode rom og ritualer for feiring og markering av livets overganger. (Nidaros)

E Kirken lar etterlatte møte omsorg og få oppleve en verdig gravferd der de får legge den døde i Guds hender.

-Kirken lar etterlatte møte omsorg og få oppleve en verdig gravferd. (Kom)

-Nidaros vil samle D og E, se over .

-Oslo: Vi ser at gravferdstradisjoner er i endring, og etterlatte ønsker i økende grad å prege seremoni og arbeid rundt. Kirken må bruke ord som tar høyde for dette og som også ivaretar lokale variasjoner.

-Kom: vil stryke siste del. Vårt mål må være det første og ikke noe mer enn det.

F Kirken ivaretar og fornyer kirkemusikken og gir rom for ulike kunst- og kulturuttrykk.

-Hamar foreslår flytte dette punktet til pkt 3.

Kommentar:

-Oslo: Det er flott å synliggjøre betydningen av kunst og kultur i forbindelse med gudstjenesten.

Samtidig må ikke kunst- og kultur i kirkene begrenses til gudstjenesten.

-Hamar: Kulturarrangementer er viktige uttrykk for en folkekirke som engasjerer seg i samfunnet.

Mange av arrangementene har lokale aktører og har appell ut mot bredden av lokalbefolkningen.

2. Flere søker dåp og trosopplæring

-Flere ønsker dåp og trosopplæring (Kom)

A Medlemmer i Den norske kirke døper barna sine

-Kirken tilbyr aktivt dåp til alle barn av medlemmer og gjør det tydelig hva gud gir i dåpen, slik at oppslutningen om dåp styrkes. (Stav)

-Kirkens medlemmer opplever kirken som relevant og livsnær, og ønsker å døpe barna sine. (MKR)

Begrunnelse:

-Stavanger: Umulig å være uenig i dagens formulering. Samtidig virker det urealistisk å oppnå. Tror forslaget vil fungere bedre.

Kommentar:

-Oslo: Egentlig burde det vel her mer korrekt stå: Medlemmer i Den norske kirke lar sine barn døpe/bringer barna til dåp.

B Alle døpte og tilhørende i alderen 0-18 år blir invitert til trosopplæring som gjør at de føler seg hjemme i kirken, og som gir kunnskap om kristen tro.

-Alle døpte og tilhørende i alderen 0-18 år blir invitert til å delta i trosopplæringen. (Oslo)

-Barn og unge i alderen 0-18 år blir invitert til trosopplæring som gir tilhørighet i kirken, og kunnskap om kristen tro. (Nidaros)

-(.....) invitert til trosopplæring som gjør at de kjenner seg hjemme i kirken, ... (S-Hålogaland)

-(.....) som gir kunnskap om, og næring til kristen tro. (SKR)

-Kirken styrker kristen livstolkning, tro og praksis gjennom å satse videre på trosopplæring for alle døpte og tilhørende. (Stav)

Begrunnelse:

-Oslo: Det inviteres til trosopplæringstiltak, eller til å delta i en trosopplæring. Det er en fordel om en kan unngå bruk av ord som «føler».

-S-Hålogaland: Ordet 'kjenner' er ikke så 'følelsesladet' og kan favne bredere.

-Stavanger: Det er ikke nok å fokusere på invitasjoner, vi vil også fokusere på innhold og oppslutning.

Forslag til nytt punkt:

-Auka fokus på kontinuerleg trosopplæringsarbeid og på samarbeid med aktuelle barne- og ungdomsorganisasjonar. (Møre)

-Flere barn og unge deltar i kirkens barne- og ungdomsarbeid. (MU)

C Konfirmasjonstiden gir næring til tro og liv.

-14-åringar vel/velger konfirmasjon og får næring til tro og liv. (Møre/Stav)

-Konfirmasjonstiden bekrefter tilhørighet, utfordrer til tro og gir nøkler til livstolkning. (Nidaros)

-Konfirmasjonstiden gir fellesskap og næring til tro og liv. (Kom)

D Aldersgruppen 18-30 år erfarer at kirken er relevant, livsnær og tilgjengelig.

E Kirken har trosopplæring for voksne.

-Voksne har steder for samtale, fordypning og undervisning om kristen tro. (Oslo)

Begrunnelse:

-Oslo: Forslaget er mer eksplisitt på hvilken form en ønsker.

Kommentar:

-Nidaros: Ikke å oppfatte som salderingspost, men skal understreke at dette ER en del av folkekirken trosopplæringsarbeid.

F Samisk kirkeliv er livskraftig og likeverdig, og samisk språk og kultur blir ivaretatt i gudstjenestelivet og trosopplæringen.

-Samisk og kvensk kirkeliv er livskraftig og likeverdig, og deres språk og kultur blir ivaretatt ... (Hamar)

-Hamar: Det er mulig å slå sammen F og G ettersom de omhandler samme tematikk.

G Kvensk språk og kultur blir ivaretatt i gudstjenestelivet og trosopplæringen.

(Hamar: Punktet strykes)

Forslag til nytt punkt:

-Døvekirken er livskraftig og likeverdig, og døves tegnspråk og kultur blir ivaretatt i gudstjenestelivet og trosopplæringen. (Oslo)

Begrunnelse:

-Oslo: Døvekirken – på linje med samisk og kvensk kirkeliv - representerer en likeverdig minoritet som bør synliggjøres i et strategidokument.

3. Folkekirken engasjerer seg i samfunnet

A I samarbeid mellom menigheter og diakonale institusjoner fremmer kirken omsorg, verdighet og respekt.

-Kirken fremmer omsorg og respekt, barmhjertighet og menneskeverd i samarbeid mellom menigheter og organisasjoner. (Oslo)

-Kirken møter mennesker med omsorg, verdighet og respekt (Hamar)

-Menigheter og diakonale institusjoner fremmer omsorg, verdighet og respekt. (Stav)

-I samarbeid med det offentlige, livssynssamfunn, kulturliv, organisasjonsliv og diakonale virksomheter fremmer kirken omsorg, inkludering, menneskeverd, fred og respekt for skaperverket. (Nidaros)

-Kirken viser omsorg, verdighet og respekt i ditt diakonale arbeid, både alene og i samarbeid med menigheter og diakonale institusjoner. (Kom)

-Møre vil slå sammen A og B

-Oslo: Ønske om bedre språk.

-Hamar: Dette er bedre språkbruk som visualiserer hva man ønsker å oppnå.

-Kom: Rar setning, snu den. Hvorfor må dette være i samarbeid, det er vel ingen forutsetning for diakonalt arbeid?

Forslag til nytt punkt:

-Kirken deltar i arbeidet mot kvinneundertrykkelse og seksualisert vold. (MKR)

Kommentar:

MKR foreslår også et tillegg: ... og tar dette inn i trosopplæringen.

B Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og respekt for skaperverket.

-Kirken fremmer respekt for skaperverket. (Oslo)

-Kirken fremmer (.....) og vern om skaperverket. (Stav)

-Kyrkja framsnakkar menneskeverd, fred, menneskerettar og respekt for skaparverket. (Møre)

-Nidaros vil ha en ny formulering av pkt E og stryke B

Begrunnelse:

-Oslo: Ved å skille ut skaperverket i et eget punkt, unngår en inntrykket av oppramsing av gode anliggender.

C Misjon er en del av menighetens identitet og et uttrykk for at Gud har gjort oss til sine sendebud.

-Misjon er en del av menighetens identitet og hovedoppgave. (Kom)

-Misjon – å dele evangeliet - er grunnleggende for kirkens identitet og oppdrag nasjonalt og globalt. (Oslo)

-Misjon er en integrert del av menighetenes arbeid. (Hamar)

-Misjon er del av folkekirkenes identitet og oppdrag. (Nidaros)

-Engasjement for misjon og internasjonal diakoni preger menighetslivet. (Stav)

Begrunnelse:

-Oslo: Setningen «uttrykk for at Gud har gjort oss til sine sendebud» er internt språk som kommuniserer herfra og ut, mer enn gjensidighet.

-Hamar: Dette er mer konkret språkbruk som visualiserer hva man ønsker oppnå. Man bør unngå å dra inn teologiske støttepunkt. Alle punkt i denne strategien kan da få en tilsvarende utbygning.

D Kirken er en relevant aktør i mediasamfunnet.

-Kirken er en synlig og aktiv aktør i den offentlige samtalen. (Nidaros)

-Kirken deltar aktivt i ulike media og fremmer kristen tro og kristne verdier i den offentlige samtalen. (Stav)

-Kirken er aktiv og synlig i media. (Kom)

E Kirken er en tydelig og konstruktiv aktør i det norske samfunnet i samarbeid med myndigheter, livssynssamfunn, kulturliv og ulike organisasjoner.

-Kirken tar samfunnsengasjement i religiøse, sosiale og politiske spørsmål. (Nidaros)

-Kirken har et konstruktivt og nært samarbeid med myndigheter, skoler og barnehager, kulturlivet, frivillige organisasjoner og andre tros- og livssynssamfunn. (Stav)

Forslag til nytt punkt:

-Kyrkja utviklar samarbeid med skule og barnehage (Møre)

-Samarbeid kyrkje/skole styrkes. (S-Hål)

Begrunnelse:

-S-Hålogaland: Dette resultatmålet ønskes fokus på.

F De som er nye i Norge, finner sin plass i menighetene i Den norske kirke eller i sine egne trossamfunn.

-Menighetene i Den norske kirke skal vie særskilt oppmerksomhet til dem som er nye i Norge. (Nidaros)

-Kirken oppsøker og tilbyr fellesskap til mennesker med kort historie i Norge. (Stav)

-Menighetene har et aktivt integreringsarbeid der de som er nye i Norge, finner sin plass. (Kom)

-MU vil stryke pkt F og har forslag til nytt pkt:

-Kirken bidrar til utvikling av lokalsamfunn preget av liv og mangfoldig fellesskap for og med mennesker som bor der. (MU)

G Kirken legger vekt på religionsdialog.

-Kirken fremmer religionsdialog lokalt, regionalt og nasjonalt. (Oslo)

-Kirken skaper rom for religionsdialog. (Hamar)

-Kirken fremmer gode relasjoner på tvers av religioner og konfesjoner og legger vekt på religionsdialog og felleskirkelig samarbeid. (MU)

-Stavanger: Punktet kan inngå i pkt E.

Begrunnelse:

-Oslo: Det er ønskelig med en mer aktiv språkbruk, samtidig som det gir ansvar til ulike nivå i kirken. - Hamar: Dette er bedre språkbruk som visualiserer hva man ønsker å oppnå. Det er også inkluderende språkbruk som favner alle nivå i kirken.

Forslag til nytt punkt:

-Kirken som kulturarena er en bærebjelke i folkekirkens posisjon i samfunnet. (Oslo)

-Kyrkja som kulturaktør og kulturarena er en bærebjelke i folkekyrkja sin samfunnsposisjon (Møre)

Kirken ivaretar og fornyer kirkemusikken og gir rom for ulike kunst- og kulturuttrykk. (Hamar)

Kommentar:

-Oslo: Jf punkt 1F. Kultur i kirkene er mer enn det som kan knyttes til gudstjenesten. Det er landets nest største kulturarena, og den vokser i omfang fra år til år. Det er viktig at dette avspeiler seg i et eget punkt.

-Hamar: Se under pkt 1.

Forslag til nytt punkt:

-Kirken forsvaret rettigheter for mennesker med funksjonsnedsettelse. (MU)

-Kirken ser, inkluderer og involverer mennesker med utviklingshemming. (Stav)

4. Flere får lyst til å arbeide i kirken

-Flere blir inspirert til å arbeide i kirken. (Nidaros)

A Kirken inspirerer til deltakelse og sikrer gode arbeidsforhold for frivillige og tilsatte.

-Tilsatte i kirken sikres gode arbeidsforhold. (Oslo)

-Kirken sikrer gode arbeidsforhold for de tilsatte. (Nidaros)

Avd for kommunikasjon vil dele punktet i 2:

-Kirken er opptatt av å inspirere til arbeid i kirken både gjennom kirkelige stillinger og frivillighet. Kirken utfordrer gjennom forkynnelse, formidling og i møte med mennesker til innsats i kirken. (Kom)

-Arbeid og frivillig innsats i kirken formidles som meningsfullt og kirken sikrer gode arbeidsforhold for frivillige og tilsatte. (Kom)

Kom peker i tillegg på satsing på second career, kompetansespørsmål og det å ta i bruk frivilligheten. Begrunnelse:

-Oslo: Punktet er for omfattende og gir inntrykk av oppramsing. Det må skilles mellom tilsetningsforhold og frivillig tjeneste.

B Kirken styrker rekruttering til kirkelig tjeneste i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene og utdanningsinstitusjoner.

-Kall og utfordring til kirkelig tjeneste står sentralt i menighetenes ungdomsarbeid og i samarbeidet med de kristne ungdomsorganisasjonene og utdanningsinstitusjonene. (Oslo)

-Kirken styrker rekrutteringsgrunnlaget for kirkelig tjeneste og motiverer flere til å ta kirkelig utdanning og søke kirkelige stillinger. (Stav)

Begrunnelse:

-Oslo: Kirken må våge å bruke ordet «kall», og menighetenes ungdomsarbeid må synliggjøres som arena – sammen med ungdomsorganisasjonene.

MU har to tilleggsforslag:

-Kirken styrker rekrutteringen til kirkelig utdanning og arbeider med å øke søkning til kirkelige stillinger. (MU)

-Kirken legger til rette for at det utdannes og ansettes flere med minoritetsbakgrunn. (MU)

Forslag til nytt punkt:

-Menighetene arbeider systematisk med rekruttering og oppfølging av frivillige medarbeidere. (Oslo)

-Kirken skaper engasjement og gode rammer rundt frivillighet. (Nidaros)

Kommentar:

-Oslo: Frivillighet fortjener å synliggjøres i et eget punkt.

-Nidaros vil ha dette som pkt B

Forslag til nytt punkt:

-Kirken arbeider aktivt med å styrke sitt omdømme. (Nidaros)

Kommentar:

Uferdig formulering, men intensjonen er et punkt som understreker betydningen av kirkens omdømme og evne til å snakke opp seg selv og fremstå som en dynamisk offensiv virksomhet, vil ha ringvirkninger knyttet til rekruttering av både medarbeidere og frivillige. (Nidaros)

5. Den norske kirke er demokratisk (og funksjonelt) organisert

-Den norske kirke har et velfungerende demokrati og organisasjonsstruktur (Kom)

Begrunnelse:

Kom: Må omformuleres – den er formmessig helt annerledes enn de andre og henger dermed ikke sammen med de andre.

Vedr demokrati/valg:

-Kirken gjennomfører kirkevalg etter demokratiske prinsipper (A og T)

-Kyrkja vedtek valordningar og nominerer valkandidatar som sikrar at kyrkja blir vedkjennande, open, tenande og misjonerande. (Møre)

-Kirken legger til rette for god deltagelse ved kirkevalg. (S-Hål)

-Oppslutningen om kirkelige valg øker. (Nidaros)

-Kirken har demokratiske ordninger som sikrer at kirken styres i samsvar med sitt grunnlag og kirkemedlemmenes ønsker. (Stav)

-Kirken legger til rette for høy deltagelse ved kirkevalg og god rekruttering til kirkelige tillitsverv. (Stav)

Vedr kirkeordning:

-Kyrkja vektlegg gode prosessar i arbeidet med å utvikla ny kyrkjeordning. (Møre)

-Kirken skal arbeide frem en kirkeordning som ivaretar både lokal tilhørighet og helhetlig styring. (Nidaros)

-Endringsprosesser i kirken er preget av involvering, gode utredninger og profesjonalitet. (Stav)

Vedr organisering/styring:

-Kyrkja arbeider for ei sams arbeidsgivarlinje i kyrkja. (Møre)

-Kirken skal samles i en arbeidsgiverlinje. (Nidaros)

-Mer samarbeid mellom menighetsråd, kirkelig fellesråd, bispedømmeråd og kirkeråd (Tunsberg)

-Kirken styrker samspillet mellom nasjonalt, regionalt og lokalt nivå (KM, BDR og MR) (S-Hål)

-Kirken har en effektiv styringsstruktur. (S-Hål)

-Kirken har god forståelse av egen organisasjon og virksomhet. (Nidaros)

-Utvikle trygg rolleforståing av oppgåvefordelinga mellom bispemøtet og kyrkjeråd/kyrkjemøte. (Møre)

-Kirken organiseres på en måte som sikrer kirkens enhet, godt samvirke mellom prestatjenesten og kirkens folkevalgte organer, landsdekkende kirkelig nærvær, tilstrekkelig faglig og administrativ -

-Kirken vil legge til rette for strukturer som skaper engasjement i menighetene og fremmer frivillighet og tverrfaglighet i et nært samarbeid mellom ansatte og frivillige. (MU)

Innspill fra biskopen i Bjørgvin til øverste del av Mer himmel på jorda:

Kirken vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus ved å være

bekjennende

Vi tilber og bekjenner troen på den treenige Gud sammen med den verdensvide kirken.

åpen

Vi er et fellesskap preget av likeverd, deltagelse og respekt for mangfold.

tjenende

Vi viser barmhjertighet, fremmer rettferdighet og verner om skaperverket.

misjonerende

Vi vitner om Jesus Kristus lokalt og globalt.

- *Under «bekjennende» står det : «Vi tilber og bekjenner troen på den treenige Gud sammen med den verdensvide kirken»
Kommentar: Vi skjønner hva som er ment. Men hva er egentlig objektet for «tilber»? Rent grammatisk er vel det mest nærliggende svaret: troen på den treenige Gud. Men det er jo ikke troen vi tilber. Denne misforståelsen kan unngås hvis man skriver: «Vi bekjenner troen på og tilber Den treenige Gud...» (merk stor D i Den treenige Gud – jeg tror det er riktigst)*
- *De fire hovedordene «bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende» er alle presisert ved hjelp av presensformer. Det går bra i første ledd, men når vi så sier at vi «er et fellesskap preget av likeverd osv.» blir det mer krevende. Og det lyder nærmest selvherlig og triumfalistisk når vi hevder at «Vi viser barmhjertighet, fremmer rettferdighet osv.» Kan det være bedre å gå over til modale former: «Vi vil tilbe ... være ... vise ... vitne». Nettopp i et visjonsdokument sier vi vel noe om hva vi vil være og gjøre, mer enn hva vi er og gjør.*